2024ལོའི་ཟླ་4ཚེས་17 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན། རེས་གཟའ་ལྷག་པ། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར་གསར་
འགོད་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཤེས་དཔལ་གཞུང་དོན་ཁང་གི་
ལས་དོན་མི་སྣ་དང་མཉམ་དུ་སེ་ར་བྱང་ལམ་གྱི་
གངས་ལྗོངས་མུ་ཏིག་ཁུལ་ཆུང་དུ་སྐྱོད་དེ་དུས་
འགོའི་དམར་རྗེན་དུ་བཏོན་པའི་གནད་དོན་དག་
ཐེར་དང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཚུལ་ལ་སླར་ཡང་ཕྱིར་
མིག་བལྟས་པས་ཤེས་དཔལ་མི་ལྡན་པའི་སྣང་ཚུལ་
ཁག་གཅིག་སྔར་བཞིན་གནས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
ཡོད།
ཁུལ་ཆུང་དུ་སླེབས་མ་ཐག་གསར་འགོད་
པས་གད་སྙིགས་དབྱུགས་སར་གད་སྙིགས་དུས་ཐོག་
ཏུ་གཙང་སེལ་བྱས་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་སྤུངས་
ནས་དྲི་ངན་གང་སར་འཐུལ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། སྲང་ལམ་དུ་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་གད་སྙིགས་
དང་ལུས་སྦྱོང་ཡོ་བྱད་རྙིང་པ་སོགས་དངོས་པོ་རྩག་
རྩིག་སྤུངས་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། དེ་རྗེས་གསར་
འགོད་པས་སྐབས་བསྟུན་ངང་ཐོག་ཁང་ཁག་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱོད་པས་ཅ་ལག་རྩག་རྩིག་སྤུངས་བའི་སྣང་
ཚུལ་ལྡན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།
ཁུལ་ཆུང་གི་འཛུགས་སྐྲུན་ཐོག་ཁང་ཞིག་གི་
ཤེལ་སྒོ་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེན་པོས་ཆག་ཡོད་པ་དང་། གྲོང་
མི་ཁག་གཅིག་གིས་རང་མཚམས་ངང་གློག་སྐུད་

འཐེན་ནས་གློག་སྒུལ་འཁོར་རིགས་ལ་གློག་གསོག་
པ། སྟར་པ་ཁག་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཕུ་དམ་ནང་
བླུགས་པའི་རྡོ་སྣུམ་གཤེར་འགྱུར་སོལ་རླངས་བཞག་
ཡོད་པས་ཁུལ་ཆུང་གི་མཛེས་ལྗོངས་ལ་གནོད་པར་
མ་ཟད། བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ངན་
ཡང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁུལ་ཆུང་
དེའི་སྔོ་ལྗང་ལ་གཏོར་བཤིག་ཕོག་པའི་སྣང་ཚུལ་
ཐོན་ནས་ས་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་སྔོ་ལྗང་མེད་པ་
དང་། ས་དམར་ཧྲེང་དུ་གྱུར་པ། གྲོང་མི་ཁག་
གཅིག་གིས་སྔོ་ལྗང་ཁུལ་ཧམ་བཟུང་བྱེད་པའི་སྣང་
ཚུལ་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
དམར་རྗེན་དུ་འདོན་རྒྱུ་ནི་དམིགས་ཡུལ་
མིན་པར། ཁུལ་ཆུང་གི་ཁོར་ཡུག་སྔར་བས་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་དང་ལྷ་ས་འདི་ཉིད་སྔར་བས་
ཤེས་དཔལ་ལྡན་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་
ཡིན། ང་ཚོས་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་ཤེས་དཔལ་
ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་དང་ཁྱབ་སྤེལ་གཏོང་མཁན་
བྱས་ཏེ་གྲལ་འགྲིག་པ་དང་། གོ་རིམ་ལྡན་པ།
ཤེས་དཔལ་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་
ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་དགོས། དམར་རྗེན་
དུ་འདོན་པའི་སྟེགས་བུས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག་
སྡུད་ཐོག་བཏོན་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་
ཤེས་དཔལ་མི་ལྡན་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡོངས་བསྒྲགས་
ངང་དམར་རྗེན་དུ་འདོན་རྒྱུ་དང་གྲོང་མི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཤེས་དཔལ་གཞུང་
དོན་ཁང་གི་ཡིག་སྒམ་ls-bwmxwbg@126.
comབརྒྱུད་ཐེར་འདོན་བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད།
（ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་སའི་ཁུལ་ཆུང་ཞིག་གི་མིང་སླར་ཡང་དམར་རྗེན་དུ་བཏོན་པ།

ཟླ་4ཚེས་15ཉིན། ཀྲུང་གོའི་
སྦྲག་སྲིད་ཀྱིས《སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་
འཇགས་ལྟ་བ་བཏོན་ནས་ལོ10འཁོར་
བར》དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་སྦྲག་འཛིན་བཀོད་
པའི་སྐོགས་མེད་འཕྲིན་ཤོག་འགྲེམས་སྤེལ་
བྱས་པ་དང་། ཀྲུང་གོའི་སྦྲག་འཛིན་
གསོག་འཇོག་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས《སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་
བཏོན་ནས་ལོ10འཁོར་བར》དྲན་གསོ་ཞུ་
བའི་ཡིག་སྐོགས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་
རེད།
པར་འདི་ནི་ཀྲུང་གོའི་སྦྲག་སྲིད་
ཀྱིས་ཟླ་4ཚེས་15ཉིན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་
པའི《སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
ལྟ་བ་བཏོན་ནས་ལོ10འཁོར་བར》དྲན་
གསོ་ཞུ་བའི་སྦྲག་འཛིན་བཀོད་པའི་སྐོགས་
མེད་འཕྲིན་ཤོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་
ཞུས་བྱས）

《སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་བཏོན་ནས་ལོ10འཁོར་བར》དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་སྦྲག་འཛིན་བཀོད་པའི་སྐོགས་མེད་འཕྲིན་ཤོག་དང་ཡིག་སྐོགས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། རང་གྲོང་གི་མཐོ་
རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་ལས་དོན་གྱི་
བཀོད་སྒྲིག་གཞིར་བཟུང་། ཟླ་4ཚེས་15ཉིན་ནི་ལྷ་
ས་གྲོང་ཁྱེར་པེ་ཅིང་སློབ་འབྲིང་གི་གཟུགས་པོའི་
བརྟག་དཔྱད་དུས་ཚོད་ཡིན། ཉིན་དེར་གསར་
འགོད་པར་རང་གྲོང་གི་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་
བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཡུལ་ཏེ། དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་བོད་
ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་རུ་ཁག་སྨན་ཁང་ནས་རང་གྲོང་གི་མཐོ་
རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་ལས་དོན་སྔོན་
དཔག་བྱས་ན་ཟླ་5ཚེས་7ཉིན་མཇུག་འགྲིལ་རྒྱུ་དང་ད་
ལོ་རང་གྲོང་དུ་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་
དཔྱད་ནང་ཞུགས་པའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མ་8627ཡོད་
པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།
ཉིན་དེའི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་11པར་གསར་འགོད་
པར་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་རུ་ཁག་
སྨན་ཁང་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུགས་ལེན་ལྟེ་གནས་
དང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་པེ་ཅིང་སློབ་འབྲིང་། སྨན་
ཁང་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་སྣས་སློབ་མ་སྒྲིག་འཛུགས་
བྱས་ནས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་གཟུགས་པོར་བརྟག་
དཔྱད་བྱེད་བཞིན་པ་མཐོང་ཡོད། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
བར་གཞིགས་ན། མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་

བརྟག་དཔྱད་ནང་མིག་ནད་ཚན་ཁག་དང་། ཁོག་
ནད་ཚན་ཁག ཕྱི་ནད་ཚན་ཁག རྣ་སྣ་མིད་པའི་
ཚན་ཁག ཁ་ནད་ཚན་ཁག འགྱེད་འཕྲོ་ཚན་
ཁག མཆིན་ནུས་ཀྱི་ཁྲག་འཐེན་པའི་བརྟག་དཔྱད
（མཆིན་ཚད་ཁ་པའི་ཕྱི་ངོས་གདོད་འགོག་ཚུད་
མེད）གཅིན་གཤེར་རྒྱུན་སྲོལ་བརྟག་དཔྱད་བཅས་
རྣམ་གྲངས་8ཚུད་ཡོད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་
བརྟག་དཔྱད་ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁུར་བ་བློ་བཟང་
གིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་
བརྟག་དཔྱད་དེ་རིང་ནས་དངོས་སུ་འགོ་ཚུགས་
ཤིང་། དེ་རིང་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
པེ་ཅིང་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་མ་ཡིན་པ་དང་། སང་
ཉིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ཡིན། དེ་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
འབྲིང་རིམ་ལས་རིགས་ལག་རྩལ་སློབ་གྲྭ་གཉིས་པའི་
སློབ་མ་ཞིབ་བཤེར་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་།
སྔོན་དཔག་བྱས་ན་ཟླ་5ཚེས་7ཉིན་མཇུག་འགྲིལ་རྒྱུ་
རེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད།
དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་རུ་ཁག་
སྨན་ཁང་གི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་གཞུང་དོན་
ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་ཤེ་ཧའེ་ཏུང་གིས་རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མ་
དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ལ་དྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུར་མཐོ་

རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་
གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་ཅིག་ཡིན་པས། རྒྱུན་
ལྡན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་སེམས་ཁམས་
རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས། གཟུགས་པོར་བརྟག་
དཔྱད་མ་བྱས་གོང་གི་ཉིན་འགའི་ནང་ཟ་འཐུང་ཚད་
མེད་བྱེད་མི་ཉན་ལ། ཆང་རག་ཀྱང་འཐུང་མི་
ཉན། གཟུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་གོང་གི་
ཉིན་དེའི་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་10པའི་རྗེས་སུ་ཟ་མ་
བཟའ་ཆོག་གི་མེད། རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མས་གཟུགས་
པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རིང་། གཟུགས་པོའི་བརྟག་
དཔྱད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ལྟ་སྟངས་ནན་ཏན་འཛིན་
དགོས་པ་དང་། གཟུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་
པའི་སྨན་པའི་མཛུབ་ཁྲིད་ལ་ཉན་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།
ལྷག་པར་དུ་དྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུར་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་
པོའི་བརྟག་དཔྱད་ནི་རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མས་ཆེད་ལས་
ལ་མིང་ཐོ་འགོད་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ལས་ཞུགས་བྱ་
རྒྱུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དཔེར་
ན། རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མའི་མིག་ཤེད་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པར་
མིག་ཤེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ཆེད་ལས་ཐོ་
བཀོད་ཚེ། སློབ་ཆེན་དང་སློབ་གླིང་གིས་མི་བསྡུ་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་སྲིད་ཅེས་བཤད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གི་མཐོ་རྒྱུགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བརྟག་དཔྱད་ལས་དོན་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་པ་དང་སྔོན་དཔག་བྱས་ན་ཟླ་5ཚེས་7ཉིན་མཇུག་འགྲིལ་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཐེར་འདོན་སྟེགས་བུ།

ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）བོད་སྐྱོར་དཔུང་ཁག་
གིས་ད་དུང་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་གསར་པ་40ལྷག་
ཙམ་ནང་འདྲེན་བྱས་ནས་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཨང་དང་པོ་
དང“ནད་བཅོས་ཨང་དང་པོ”མང་པོ་བཏོད་དེ་ས་
གནས་དེ་གའི་སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་མངོན་
གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་
སྙིང་ནད་ཕོག་པའི་བྱིས་པ་70ལྷག་ཙམ་ལ་རིན་མེད་
ངང་སྨན་བཅོས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་
དུ་ནད་པ་4830ལྷག་ཙམ་ལ་རིན་མེད་ངང་སྨན་
བཅོས་བྱས་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུའི་
སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་ཅང་སུའུ་སློབ་གྲྭ་12དང་ས་གནས་དེ་གའི་སློབ་གྲྭ་
དབར་ཕན་ཚུན་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་
ནས་དགེ་རྒན་སྤེལ་རེས་དང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་
བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཅང་སུའུ་དཔེ་མཚོན་
འཛིན་གྲྭ་དང་མི་རིགས་སློབ་མས་ལག་གདང་སྦྲེལ་བ་
སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་བརྒྱུད་སློབ་གསོ་སྤེལ་རེས་ལ་ཤུགས་
སྣོན་བརྒྱབ་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་
ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང《ལྷ་སའི་བརྩེ་དུང》སོགས་
རིག་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་གསར་རྩོམ་དང་སྐོར་སྐྱོད་
འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་བརྒྱུད“ཅང་སུའུ་དང་ལྷ་སའི་
གཟའ་འཁོར”སོགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤེལ་རེས་བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་བས་སུའུ་བོད་ས་ཁུལ་གཉིས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་
བརྩེ་དུང་འབྲེལ་བ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔར་བས་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད།
ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པའི་
དཔུང་ཁག་གིས་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་

འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་
ལས་ཞུགས་དང་། སློབ་གསོ། སྨན་བཅོས་སོགས་
དམངས་འཚོའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་
རོགས་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་
ཡོད་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུར་གཞོལ་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བློ་ཡིད་ཚིམ་ཚད་དང་སྐྱིད་སྣང་ཆེ་རུ་བཏང་
ཡོད་པ་རེད།
ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པ་
ཁག་བཅུ་པ་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་
ཅུས་ཀྱི་ཏང་ཙུའུ་ཡི་ཁོངས་མི། ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་
བཅས་ཡིན་པའི་ཀྲང་ཅིན་ཁྲུན་གྱིས་ང་ཚོས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དམངས་འཚོའི་དོན་དངོས་དང་
མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་གནས་བབ་གལ་ཆེན་དུ་
བཞག་ཡོད། དེ་ནི་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་
བའི་གནད་འགག་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གློག་སྐས་སྤུས་ཚད་བདེ་འཇགས་ལོ་
གསུམ་མཐོ་རུ་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་
བཏང་བ་དང་འབྲེལ་འཐབ་ཇུས་མཉམ་ལས་ཀྱི་གྲོས་
མཐུན་ཡང་བཞག་ཡོད། སླད་ཕྱིན་ང་ཚོས་ལས་དོན་
དེ་ཕུགས་ཕན་ལམ་སྲོལ་དུ་བསྒྱུར་ནས་ལྷ་སའི་གྲོང་
མིའི་བློ་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱིས་དཔུང་ཁག་འཛུགས་
སྐྱོང་དང་ལམ་ལུགས་ལམ་སྲོལ་ཐད་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པར་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་ནུས་
ཆེ་ལག་བསྟར་དང་རྒྱུན་མཐུད་ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་
བའི་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད། རྣམ་གྲངས་འཛུགས་
སྐྲུན་དེ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བའི་འགག་རྩར་བརྩིས་ནས་རྣམ་གྲངས་

འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་དུས་
འགོའི་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་ཞིབ་
མཆན་འགོད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལེགས་སུ་བཏང་བ་
བརྒྱུད་བོད་སྐྱོར་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ“ཤར་
གཏོང་བགྲོད་ལམ”མཁོ་འདོན་བྱས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་
མགྱོགས་མྱུར་སྤེལ་བ་དང་འཁོར་རྒྱུག་བཟང་པོ་ཆགས་
པར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱས་ཡོད།
ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་པ་
ཁག་བཅུ་པ་དང་སུའུ་ཀྲོའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་
དོན་ཚོགས་ཆུང་ཁག་བཅུ་པའི་ཙུའུ་ཀྲང་། ལྷུན་གྲུབ་
རྫོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ། རྒྱུན་ལས་
རྫོང་དཔོན་གཞོན་པ་བཅས་ཡིན་པའི་ཤའོ་ཅུན་གྱིས་
བོད་ལ་ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ལས་དོན་སྤེལ་
ནས་ལོ་ངོ་30འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་བོད་སྐྱོར་ལས་བྱེད་
པས་ཁྱོན་ཡོངས་གཉིས་སྔར་བས་བློ་ལ་བརྟན་པོར་
ངེས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ཆེན་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་
བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་དེ་ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་ཀྱི་ངོ་
མཚར་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དངོས་འབྲེལ་འགྱུར་
བར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
བྱ་སྤྱོད་དངོས་བརྒྱུད་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱིས་
ཁ་གཏད་བོད་སྐྱོར་གྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་དམིགས་ཚད་མངོན་འགྱུར་བྱས་ནས་ཅང་སུའུ་
དང་བོད་ལྗོངས་ས་ཁུལ་གཉིས་ཀྱི་མཛའ་གྲོགས་ཟབ་
ཏུ་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བློ་གྲོས་
དང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱང་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་ཡོད་པ་
རེད།
（པ་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱིས“ཁྱབ་ཁོངས་ཆེན་པོ་ལྔ”ལ་དམིགས་ཏེ་བོད་སྐྱོར་གྱི་བྱ་གཞག་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གཏན་འབེབས་ཀྱི་
བླང་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངེས་
ཤུགས་དང་། སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་ངེས་ཤུགས། ཀུན་
སྤྱོད་ཀྱི་ངེས་ཤུགས། རུལ་འགོག་གི་ངེས་ཤུགས་
བཅས་ཤུགས་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
དུ་དྲང་གཞག་གི་སྒོ་ནས་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ་དང་།
ཁྲིམས་ལྟར་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ། དམངས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་གཙང་གི་སྒོ་ནས་
དབང་ཆ་སྤྱོད་པ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་
གསུངས་གནང་བ་རེད།
སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དགོས། 《སྲོལ་ཡིག》གཙོ་
གནད་དུ་བཟུང་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སློབ་
སྦྱོང་ལྟེ་གནས་ཚོགས་ཆུང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་
དང་། དཔེ་ཀློག་འཛིན་གྲྭ་གཉེར་བ། ཀྲི་པུའུ་
ཡིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་
ལེའུ་རེ་རེ་དང་ཚན་པ་རེ་རེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
པ་དང་། དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ། ཉེན་ཟོན་གྱི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ། གསལ་འགྲེལ་གསོ་
སྦྱོང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་བཅས་
བྱས་ནས་ལས་བྱེད་པས་བྱ་སྤྱོད་ཤེས་པ་དང་
མཚམས་འཇོག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་
སྒྲིག་ཁྲིམས་དེ་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཏན་
གྱི་གོམས་གཤིས་དང་རང་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་
འདེད་ཐེབས་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས།
འཚོལ་བཤེར་དང་དག་ཐེར་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དགོས། 《སྲོལ་
ཡིག》དང་བསྡུར་ནས་ཧེ་བག་འཚོལ་བ་དང་།

ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གནད་དོན་འཚོལ་བཤེར་པ།
དག་ཐེར་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཞན་ཆ་གསབ་དགོས། ཡང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་
གྲོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་རྗེས་གནས་ཚུལ་
གསར་པར་ཞིབ་འཇུག་ཧུར་ཐག་དང་། གནད་
དོན་གསར་པ་ཐག་གཅོད། ལམ་སྲོལ་གསར་པ་
འཚོལ་ཞིབ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་
སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་བཟང་པོ་
དང་བྱ་ཐབས་ལེགས་པོ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་གཏན་འཇགས་བྱས་ཏེ་བརྟན་
པོར་གནས་ཐུབ་པ་དང་། དོན་འཁྱོལ་ཏན་ཏིག་
བྱེད་ཐུབ་པ། ཡུན་རིང་པོར་ལག་ལེན་མཐའ་
འཁྱོལ་ཐུབ་པ་བཅས་བྱེད་དགོས།
འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དགོས། ཏང་གི་སྒྲིག་
ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ཏང་ཨུད
（ཏང་ཙུའུ）ཀྱི་འགན་འཁྲི་གཙོ་བོ་དང་། འགན་
གཙོ་བོ་འཁུར་མཁན་བློ་མཐུན་གྱི་འགན་འཁྲི་དང་
ཚན་ཁག་གི་ཁོངས་མི་བཅས་ཀྱི“ལས་གནས་གཅིག་
ལ་འགན་འཁྲི་གཉིས”བཅས་ནན་དུ་བཏང་ནས་
ལས་ཀའི་ཆེད་དོན་ཚན་པས་སྒྲིག་འཛུཊ་དང་མཐུན་
སྦྱོར་ཞིབ་ཚཊ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ལ་ཤུཊ་
སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཞབས་ཞུའི་འགན་ལེན་ཤུཊ་ཆེར་
གཏོང་བ་དང་དངོས་དངོས་རྗེན་རྗེན་གྱི་ཕན་འབྲས་
ཐོན་པར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས།
ཚོཊ་འདུའི་ཐོག་ད་དུང་དོན་དག་གཞན་
དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྲིད་གྲོས་ཀྱིས་ལས་
རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་
དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་
བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ལ“དྲོ་སྐྱིད་སྦྱིན་པའི་བྱ་
བ”ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལས་རིགས་
ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི“སྙིང་ཉེ་བའི་མི”ཡག་པོ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚན་ཁག་ཁག་གི་
ཁོངས་མིས་མིག་དཔེ་ཡག་པོ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་
འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། “ལས་
གནས་གཅིག་དང་འགན་འཁྲི་གཉིས”ལག་བསྟར་
ཏན་ཏིག་བྱས་ནས། ལས་བགོས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་
ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་བའི་རྒྱུན་
གཏན་གྱི་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་
རྒྱག་དགོས་པ། “སྣང་ཆེན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་
ལྔའི”ལས་བྱེད་པ་བཟང་པོའི་ཞིབ་ཕྲའི་བླང་བྱར་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསྟུན་དགོས་པ་སྟེ། ཕུགས་
བསམ་དང་དད་སེམས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོར་
བཏིང་ནས། འཇོན་ཐང་སྦྱོང་བརྡར་ཧུར་ཐག་
བྱེད་པ་དང་། རུལ་སུངས་འགོག་པའི་འཛིང་
རགས་བརྟན་པོར་སྲུང་ཐོག ལྷ་སའི“གདོང་
དམག་བདུན”ཡག་པོ་བྱེད་པའི་ཐད་འབད་བརྩོན་
ཧུར་ཐག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་བ་བཏོན་ཡོད།

འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་
དང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུ་དང་འགན་འཁྲི་
སྒྲུབ་པའི་ལས་འགན་ཁག་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ།
ལོ་འགོར་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལོ་འཁོར་ལས་དོན་གཙོ་གནད་ལ་
དམིགས་ནས་འགན་འཁྲི་ནན་དུ་གཏོང་བ་
དང་། རང་འགུལ་ངང་བྱས་རྗེས་འཇོག་པ།
བརྟན་པོའི་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་
ནས་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་དོན་འཁྱོལ་
དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། “ཞིང་
གསུམ”ལས་དོན་སྐོར་གྱི་གྲོང་ཨུད་ཀྱིས་གཏན་
འཁེལ་བྱས་པའི་དམིགས་འབེན་ལས་འགན་དང་
གཙོ་གནད་ལས་ཀར་དམིགས་ནས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་དང་། སྲིད་ཞུགས་སྲིད་
གྲོས། དམངས་གཙོའི་ལྟ་སྐུལ་བཅས་ཀྱི་འགན་
ནུས་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ།
“ཞིང་གསུམ”ལས་དོན་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་རྣམ་པ་གསར་པ་གཏོད་
པར་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་
སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས་ཞེས་ནན་གསུངས་གནང་བ་
རེད། （བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཏང་ཙུའུ་ཡི་རིགས་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་ལྟེ་བའི་ཚོགས་ཆུང་གིས་གཅིག་སྡུད་སློབ་སྦྱོང（རྒྱ་ཆེ）ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།